

Je sice pravda, že z předpisů §§ 7 a 11 zák. ze 3. prosince 1863 č. 105 ř. z. plyne, že manželka nemůže po čas trvání manželství nabýti samostatně příslušnosti domovské, odchýlné od příslušnosti manžellovy a že soudně rozloučená manželka podrží dom. právo, které měla v době rozluky. To však neznamená, že by pobyt její v obci, kde bydlil manžel, byl nedobrovolný ve smyslu 2. odst. § 2 novely. Názor ten vyslovil nss v nál. Boh. 4169/24 adm. I jest shora uvedená námitka bezdůvodná, neboť doba ztrávená v obci za trvání manželství včítá se do 10leté doby vydržecí. — — —

č. 6968.

Učitelstvo: * Výpomocně ustanovené zastupující učitelky (čl. IX. zák. č. 251/1922) nemají platu vpočítatelného do výslužného ve smyslu § 3. zák. č. 455/1919 o zrušení celibátu.

(Nález ze dne 16. prosince 1927 č. 9114/26).

Prejudikatura: Boh. 6924/27 adm.

Věc: Julie P. v K. proti ministerstvu školství a národní osvěty o odbytné.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Vynesením z 15. října 1925 nevyhověla zshr v Praze žádosti st-lčinně za přiznání odbytného, poněvadž jmenovaná nebyla ustanovena def. učitelkou bez určení místa služebního, nebyla do hodn. tříd zařazena a neměla tudíž platu vpočítatelného do výslužného ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 cit. zák. Žádosti, aby jí »po případě« bylo vyměřeno odbytné podle zák. č. 286/24, nebylo rovněž vyhověno, poněvadž zákon citovaný vztahuje se na učitele, kteří byli v den účinnosti jeho, t. j. 1. ledna 1925 v činné službě, kdežto žadatelka byla mimo služ. poměr již od 1. září 1924.

Odvolání zamítlo min. škol. nař. výnosem z důvodů rozhodnutí zshr-y, podotýkajíc, že st-lka působíc ve školní službě jako zástupkyně učitele na místě deficitivně zřízeném, jenž pro nemoc nemohl dočasně zastávat svého místa, nenabyla ani nároku na jmenování def. učitelkou bez určení služ. místa vzhledem k ustanovení odst. 1. čl. VIII. zák. č. 251/22.

O stížnosti uvážil nss takto:

Stížnost obrací se proti výnosu v odpor branému toliko pokud jde o přiznání odbytného podle zák. č. 455/19. — — —

Žal. úřad vychází z názoru, že nárok na odbytné mají jen ty literní učitelky, které dosáhly def. ustanovení ve školské službě, resp. byly zařazeny do hodn. tříd a že jen tyto učitelky mají plat vpočítatelný do výslužného. — Stížnost naproti tomu tvrdí, že nelze ze zákona vyčísti, že by bylo definitivní ustanovení ve školské službě podmínkou nároku na odbytné a uvádí, že st-lka byla do hodn. třídy zařazena a že měla plat vpočítatelný do výslužného.

Již v nál. Boh. 6924/27 adm. vyslovil nss právní názor, že literní učitelka není zbavena nároku na odbytné podle § 3 zák. č. 455/19 již proto, že nebyla ještě ustanovena definitivní učitelkou, jakož i že není zařazení do nejnižší hodn. třídy závislé na jmenování tom. Na názoru

tom setrval nss i v daném případě. Potom však vychází nař. vynesení z mylného názoru, pokud uvádí, že st-lka neměla nároku na odbytné podle § 3 odst. 1. cit. zák. již proto, že nebyvši ustanovena def. učitelkou, neměla plat vpočítatelného do výslužného a je v této části v rozporu se zákonem.

Jinak má se však věc, pokud žal. úřad odpírá přiznati st-lce odbytné proto, že nebyla zařaděna do hodn. třídy a neměla tudíž plat vpočítatelný do výslužného.

Podle § 1 zák. ze 14. května 1896 č. 74 ř. z. ve znění zák. z 24. května 1906 č. 105 ř. z., a čl. II. § 5 zák. ze 7. října 1919 č. 541 Sb., kteréžto předpisy platily vzhledem k ustanovení čl. II., IV. a § 28 t. zv. zák. paritního č. 274/1919 i o učitelích veř. škol národních, tvoří plat vpočítatelný do výslužného jednak služné, jednak 50% místního přídavku pro Prahu příslušného stupně, a měli podle § 1 odst. 2 a § 28 cit. zák. č. 274/19 nárok na tyto požitky toliko učitelé, kteří byli zařazeni do hodn. tříd platných pro státní úředníky pragmatikální. Podle čl. IX. zák. č. 251/22 mají výpomocně ustanovení zastupující učitelé literní se zkouškou dospělosti nebo způsobilosti učitelské nárok na odměnu toliko na dobu, po kterou trvá jejich služba v substituci, čítajíc v ni hlavní prázdniny a to ve výměře požitků 1. stupně XI. hodn. třídy stát. úředníků v prvním roce služby po zkoušce dospělosti učitelské bez místního přídavku, v dalších letech s místním přídavkem. — Doba odsloužená v substituci se však všem jmenovaným učitelům započítá do pense, do postupu platového i pro def. ustanovení bez určení místa, jakmile budou ustanoveni na někteé volné místo definitivně nebo zatímně zřízené.

Ustanovení čl. IX. zák. č. 254/1922 doplnilo, resp. pozměnilo dosavadní předpisy cit. zák. paritního o počáteční službě učitelů (čl. II. § 1, 15 a 16 zák. toho) pokud jde o výpomocně ustanovené zastupující učitele literní a upravilo samostatně jejich nároky požitkové. Učitelé ti nepobírají platů, o kterých mluví § 1 odst. 2, resp. § 28 par. zák., nýbrž obdrží toliko odměnu, jejíž výše se určí podle požitků 1. stupně XI. hodn. třídy stát. úředníků, případně s místním přídavkem. Nenabývají tedy učitelé této kategorie ani uplynutím lhůt v zákoně paritním, resp. v zák. č. 541/19 a 306/20 uvedených nároku na zařazení do hodn. tříd a nemají plat, který přísluší učitelům do hodn. tříd zařazeným. Nemají-li však platů, o nichž mluví § 1 odst. 2 a § 28 zák. par., potom nelze důvodně tvrditi, že by měli »plat vpočítatelný do výslužného« a nemohou již z tohoto důvodu míti nárok na odbytné podle § 3 zák. č. 455/1919.

Jak ze spisů správních vysvítá a zůstalo stížností nepopřeno, působila st-lka ve školní službě dříve, než se služby dobrovolně vzdala, jako učitelka výpomocně ustanovená za zástupce učitele, který pro nemoc nemohl dočasně zastávat své místo a byla tedy výpomocně ustanovenou zastupující učitelkou ve smyslu čl. IX. cit. zák. 251/20. Záležely proto její služ. požitky toliko ze substituční odměny ve výši požitků XI. hodn. třídy 1. stupně s místním přídavkem a nebyla zařazena do hodn. třídy stát. úředníků. To vysvítá také ze spisů správních a je opačné tvrzení stížnosti v rozporu s nimi. Neměla proto st-lka plat vpočítatelného do výslužného a neporušil žal. úřad zákon, pokud vyslovil, že jí nepřislší nárok na odbytné, ježto nemá, nebyvši do hodn. třídy zařazena, plat vpočítatelného do výslužného.